

ШКОЛЬНАЯ ПРАГРАМА

Хрэстаматыя па літаратурным чытанні 3 клас

Дапаможнік для вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі з
беларускай і рускай мовамі навучання

*Рэкамендавана Навукова-метадычнай установай
«Нацыянальны інстытут адукацыі»
Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь*

Мінск

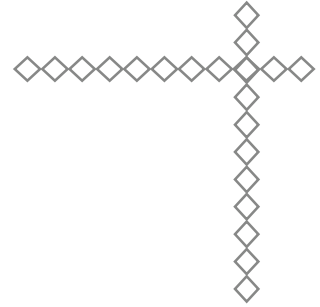

«Сэр-Віт»
2024

Прыгожая птушка пер'ем, а чалавек вучэннем

Усё пакінуць след
павінна,
Бо, як пачаўся белы
свет,
Прамень, пясчынка

i

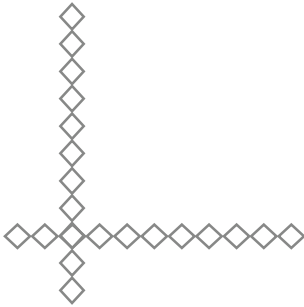
расліна Нязменна пакідаюць след.

...

Вы выйшлі ўдалеч, маладыя, Вам
доўга крочыць праз гады.

Не забывайцеся ж, якія Вы
пакідаеце сляды.

П. Броўка.

Эдзі Агняцвет

Параска і падказка

– Скажы, Параска,

Калі ласка,

Якую ты чытала казку?

Параска думае: «Ой, ой, Я ж
не чытала ні адной!»

Хтось шэпча ў класе: –

Курка Раба... Параска

кажа: – Мурка-жаба.

Хтось шэпча:

– Журавель і чапля.– Я помню:

«Муравей і шабля».

– Скажы, Параска, калі ласка, Якіх ты
ведаеш звяроў?

Тут чхнуў яе сусед Пятроў.

Яму шапнулі:

– Будзь здароў! Параска, не дачуўшы
слоў, Сказала:

– Ведаю кароў.

– Вось дык цікава, звер – карова!

Скажы нам,
Без якога слова
Пражыць не можаш ані дня?
Маўчыць Параска... Цішыня...
Глядзіць яна ва ўсе бакі. Глядзіць на
столь і на падлогу, Хто прыйдзе ёй на
дапамогу?
Знайшоўся жартаўнік такі,
Што гучна прашаптаў: –
Падказка.
– Падказка! –
Крыкнула Параска.
А я не ведаю, браткі,
Ці гэта быль, Ці гэта
казка.

Эдзі Агняцвет

Свята кнігі

Паплылі па рэках крыгі З дзіўным
гулам, сінім бляскам. І прыходзіць
свята кнігі,
Дзе прасторна вершам, казкам;

Змест

Прыгожая птушка пер'ем, а чалавек вучэннем

Эдзі Агняцвет

Параска і падказка. 5

Эдзі Агняцвет

Свята кнігі 6

Эдзі Агняцвет

Грамацеі 8

*Ядвіга Бяганская*Цяжкая задача. 9 *Артур**Вольскі*Непералётны вырай 11 *Мікола**Гіль*Першы настаўнік 12 *Авяр'ян**Дзеружынскі*Балбатуха Міла 16 *Мар'ян**Дукса*Скарга кнігі 18 *Мар'ян**Дукса*

Хітры дзённік. 19

Кастусь Жук

Урок 21

Янка Купала

Юрачка 22

Уладзімір Корбан

Тры вучні	24
<i>Валянцін Лукаша</i>	
Тэлефон.	28

Грыбнік	55 Якуб
<i>Колас</i>	
Восень	57 Іван
<i>Навуменка</i>	
Пачыналася восень.	60
<i>Станіслаў Шушкевіч</i>	
Лістапад	62 Ірына
<i>Багдановіч</i>	
Восень	62
<i>Васіль Вітка</i>	
Лістапад	63
<i>Цётка</i>	
Чаму птушкі адлятаюць (урывак з апавядання «Пералётныя птушкі»)	64
Чалавек без радзімы, што салавей без песні	
Адкуль пайшлі беларусы.	67 Эдзі
<i>Агнацвет</i>	
Зямля з блакітнымі вачамі	69 Артур
<i>Вольскі</i>	
Беларусь – мая Радзіма	70
<i>Артур Вольскі</i>	
Роднае слова	71
<i>Авяр’ян Дзеружынскі</i>	
Я спяваю, ты спявай!	74 Васіль
<i>Жуковіч</i>	
Няма даражэйшай зямлі	75
<i>Уладзімір Караткевіч</i>	

Хто як зімує	145	<i>Артур</i>
<i>Вольскі</i>		
Калядкі.	147	
<i>Віктар Дайліда</i>		
Добрая фея	149	<i>Міхась</i>
<i>Даніленка</i>		
Ключы бабулі Зімы	153	
<i>Міхась Даніленка</i>		
Зімовая азбука	156	<i>Васіль</i>
<i>Жуковіч</i>		
Старажытны звычай	158	
<i>Янка Журба</i>		
Дзед Мароз	158	
<i>Клаўдзія Каліна</i>		
Люты	159	
<i>Клаўдзія Каліна</i>		
Зімовы Дуб	162	
<i>Уладзімір Карызна</i>		
Гуканне Дзеда Мароза	163	<i>Якуб</i>
<i>Колас</i>		
Дзед-госць.	165	
<i>Якуб Колас</i>		
Зіма	166	
<i>Кандрат Крапіва</i>		
З Новым годам	167	<i>Адам</i>
<i>Русак</i>		
Сінічка	168	

<i>Алесь Ставер</i>	
Зіма	169
<i>Мікола Чарняўскі</i>	
Ліса-калядоўшчыца	170 <i>Якуб</i>
<i>Колас</i>	
Першы снег	176
Як ты да людзей, так і людзі да цябе	
<i>Эдзі Агняцвет</i>	
Ледзянцы	179
<i>Генадзь Аўласенка</i>	
Як мухаморы вайну пачыналі	180 <i>Алесь</i>
<i>Бачыла</i>	
Колькі кот набіў пасуды	182
Людзей слухай, а свой розум май	184
<i>Уладзімір Мазго</i>	
Света з Інтэрнэта	187
<i>Пятрусь Макаль</i>	
Пакліч у госці сонца	188
<i>Іван Муравейка</i>	
Шкадлівы камень	189 <i>Даір</i>
<i>Слаўковіч</i>	
Віншаванне	190
<i>Ядвіга Бяганская</i>	
Аленчыны канькі	195
<i>Алесь Пальчэўскі</i>	
Добрае слова	197 <i>Мікола</i>
<i>Янчанка</i>	

Адведалі	199
Добрае дзіця бацькоў думкі згадвае	
Стралец і рыбак	205 <i>Алена</i>
<i>Васілевіч</i>	
Мая гаспадарка	209
<i>Міхась Даніленка</i>	
Самыя дарагія падарункі.	214
<i>Уладзімір Дубоўка</i>	
Пра дзеда і ўнука	216
<i>Мар'ян Дукса</i>	
Татава машына.	220 <i>Іван</i>
<i>Шамякін</i>	
Хітруння.	221 <i>Лідзія</i>
<i>Арабей</i>	
Мама	224 <i>Янка</i>
<i>Маўр</i>	
Шчасце	229
Вясенні дзень год корміць	
<i>Антон Бялевіч</i>	
Вясёлка над полем	235 <i>Зоська</i>
<i>Верас</i>	
Сонейка грэе	237
<i>Васіль Вітка</i>	
Вялікдзень	238
<i>Янка Галубовіч</i>	
Не пакінулі ў бядзе.	238 <i>Янка</i>
<i>Галубовіч</i>	

Салодкі кляновік	240
<i>Янка Галубовіч</i>	
Вясна	241 <i>Міхась</i>
<i>Даніленка</i>	
Голас вясны	243
<i>Васіль Жуковіч</i>	
Гуканне вясны	245
<i>Клаўдзія Каліна</i>	
Песня вясны	246
<i>Якуб Колас</i>	
Першы гром	249 <i>Якуб</i>
<i>Колас</i>	
Краска.	250
<i>Паўлюк Прануза</i>	
Ручаёк.	252 <i>Юрась</i>
<i>Свірка</i>	
Свята	253
<i>Мікола Хведаровіч</i>	
Ластаўкі	254
<i>Мікола Хведаровіч</i>	
Пралескі	255
<i>Уладзімір Ягоўдзік</i>	
Вялікая сініца і яе сястрыца	256
<i>Уладзімір Ягоўдзік</i>	
Два браты-вераб'і	258 <i>Янка</i>
<i>Купала</i>	
Вясна	259

Кастусь Цвірка

Коцікі 261

Хто хоча щасліва жыць, той працу павінен любіць

Анатоль Астрэйка

Размова аб прафесіях 265

Васіль Вітка

Хто што робіць 266

Артур Вольскі

Сталяры 267 *Сяргей*

Грахоўскі

Касманаўты 270

Хведар Гурыновіч

Маленькая даярка 270

Васіль Жуковіч

Выбіраю прафесію 272

Хведар Жычка

Рэгуліроўшчык. 273

Кастусь Кірэенка

Вучуся ў таты 274

Мікола Маляўка

Як дом будавалі 277 *Міхась*

Пазнякоў

Побач з татам 284 *Павел*

Пруднікаў

Будаўнік 284 *Даір*

Слаўковіч

Калі растуць агуркі	285	<i>Мікола</i>
<i>Чарняўскі</i>		
Змайстравалі сані.	289	
<i>Станіслаў Шушкевіч</i>		
Казка-быль пра рэпку	291	
<i>Эдзі Агняцвет</i>		
Саўка за сталом	293	Мірна
жыць – шчаслівым быць		
<i>Леанід Дайнека</i>		
Прынясіце кветкі салдатам	297	
<i>Авяр'ян Дзеружынскі</i>		
Крынічка партызанская.	297	
<i>Іван Муравейка</i>		
На вайне і такое бывала	299	<i>Іван</i>
<i>Стадольнік</i>		
Боты	302	<i>Мікола</i>
<i>Гіль</i>		
Партызанскі фотаздымак	303	<i>Васіль</i>
<i>Жуковіч</i>		
Бусел над Хатынню	309	
Выкарыстаная літаратура	310	

